

Hazırlayan:

Prof. Dr. Kerem Alkin

Türkiye İMSAD Ekonomi Danışmanı

Trump'ın ekonomi politikası tercihleri, FED'de istifaya neden olurken, FED Başkanı Yellen'in bu hafta ABD Kongresi'ndeki iki konuşması merakla takip edilecek. Türkiye Ekonomisi'nde ise, açıklanacak ödemeler dengesi verisi, TCMB Beklenti Anketi öne çıkacak.

- Uluslararası derecelendirme kuruluşu Fitch'in Türkiye'nin derecelendirme notunu indirmesi, finansal piyasalarda Türk yatırım araçlarına olan ilgiyi arttırdı. **Bunun temel gerekçesini 'belirsizlik fiyatlanamaz; ama, risk fiyatlanır' kuralı oluşturuyor.** Piyasalar, Türkiye Ekonomisi ve siyasetini ilgilendiren konular belirsiz kaldıkça yatırım araçlarını fiyatlandırmada zorlanıyorlar. Ancak, belirsizlikler iyi veya kötü sonuçlandıktan sonra, yatırım araçlarını fiyatlandırmak daha kolay oluyor. Nitekim, 27 Ocak'ta Fitch'in Türkiye'nin derecelendirme notunu indireceği beklentisi hayli yüksek olduğundan, ocak ayında yabancı yatırımcıların 686 milyon dolarlık devlet iç borçlanma senedi (devlet tahvili, hazine bonusu) sattıklarını gözlemledik. **Ardından, 30 Ocak ile 3 Şubat arasındaki hafta, yabancı yatırımcıların 170 milyon dolarlık tahvil aldıkları görüldü.** Hisse senedi cephesinde ise, dolar kurundaki sıçrama sonrası, dolar ve altın cinsinden **Borsa İstanbul 100 Endeksi ve hisse senetlerinin değeri çok düşük bir seviyeye geldiğinden, ocak ayındaki 537 milyon dolarlık alımın üstüne, 30 Ocak-3 Şubat haftası, yabancılar 349 milyon dolarlık daha hisse senedi almış durumdadır.**
- Bu noktada, 2 Ocak Pazartesi'den, 3 Şubat Cuma'ya, yabancıların net alımı hisse senedinde 886 milyon dolara ulaştı. Bu rakam, 2016 yılının bütününde, portföy amaçlı yabancı yatırımcının net hisse senedi alımı olan 808 milyon doların üzerinde. **Tahviller tarafında ise, 2016 yılının bütününde 644 milyon dolarlık net alım gözükse de, diğer bir uluslararası derecelendirme kuruluşu olan Moody's in not indirimi sonrasında, ekim ayında 1.2 milyar dolar, kasım ayında 2,1 milyar dolar, aralık ayında 134 milyon dolar ve 2017'nin ilk ayı olan ocak ayında 686 milyon dolar satış oldu.** Yabancıların, yeniden tahvil almaya başlamaları, Hazine kağıtlarının 2.el faiz oranlarına olumlu yönde yansiyabilir. Nitekim, 11 Ocak'ta yüzde 11.55'e kadar çıkmış olan gösterge tahvilin 2. el faiz oranı, 2 Şubat perşembe günü yüzde 11.09'a geriledi. Bununla birlikte, geçtiğimiz hafta Cuma gününü yüzde 11.39'dan kapatan 2. el faiz seviyesi, 13 Şubat haftası da, yine yüzde 11.39'dan haftaya başlıyor.

- **31 Ocak'ta 99.51 puana kadar gerilemiş olan Dolar Endeksi, 10 Şubat cuma gününü 100.80 puandan kapattı.** ABD Merkez Bankası (FED) yetkililerinin, bu yıl en az iki, hatta önceden açıklandığı şekilde, 3 kez faiz artışı kararının hala kuvvetli bir olasılık olduğunu belirtmeleri; bunun yanı sıra, ABD ekonomisinin performansına yönelik olumlu beklentiler ve açıklanan verilerin verdiği sinyaller, ABD Doları'nın güçlenmesine neden oluyor. 13 Şubat haftasına 100.82 puandan başlayan Dolar Endeksi, yukarı doğru hareketini sürdürebilir. Bu da, euro-dolar paritesini 31 Ocak'ta 1,08 dolara kadar yaklaşmış iken, 10 Şubat Cuma günü kapanışta 1.0643 dolara geri getirmiş durumda. 13 Şubat'la başlayan yeni haftaya da, euro-dolar paritesi 1,0637 dolardan başlamış durumda. **Bu noktada, aynı dönem içerisinde, Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası'nın izlediği proaktif 'TL'nin reel değerini artırma' politikası, şu an için işe yaramış gözüküyor. Çünkü, Dolar Endeksi'nin yükseldiği ve doların değer kazandığı dönemde, 27 Ocak'ta 3,87 TL olan dolar kuru, 6 Şubat ve 9 Şubat'ta 3,69 TL'nin altında kapandı ve 10 Şubat Cuma gününü 3,70 TL'nin altında kapattıktan sonra, yeni haftaya da 3,70 TL'nin altında başlamış durumda.**
- Altın fiyatları, ABD borsalarıyla ilgili önemli bir gösterge olan S&P 500 Endeksi'nin 10 Şubat Cuma günü rekor seviyeye çıkması ve Asya hisse senetlerinin de ABD hisselerindeki yükselişi takip etmesi ile, 13 Şubat'la başlayan yeni haftaya, 'güvenli liman' niteliğindeki kıymetli metallere talebin zayıflaması ile birlikte geri çekildi. Spot altın, yeni haftada, Asya piyasalarında, yüzde 0.4 düşüşle ons başına 1,228.76 dolara kadar indikten sonra, 1,230.70 dolara geldi. ABD'de hisse senetleri, Başkan Donald Trump'ın vergileri düşüreceğini işaret etmesi ve Petrol ve emtiadaki yükselişin ham madde ve enerji hisselerine alim getirmesi sonrası dört gün üst üste yükselmişti. ABD Emtia Vadeli İşlemler Komisyonu'nun haftalık verilerine göre, para yöneticileri, altında net uzun pozisyon sayısını 3,660 artırdı ve bu artış son iki ayın en güçlü yükselişini işaret ediyor. Spot gümüş geçen hafta yüzde 2.5 yükselmesi ve yükselişini yedinci haftaya taşımasının ardından yüzde 0.1 geriledi. Gümüş böylelikle Mart 2011'den bu yana en uzun haftalık yükseliş serisini gerçekleştirdi. Platin yüzde 0.3 düşerken, palladyum yüzde 0.2 geriledi.
- Tüm dünya, Başkan Trump'ın ekonomi ve siyaset alanındaki açıklama ve olası politikalarını konuşurken, FED Başkan Yardımcısı Stanley Fischer, FED'in Trump'ın politikalarına ilişkin belirsizliklerle birlikte hedeflerine odaklandığını belirtti. Bu hafta, FED Başkanı Janet Yellen'in Salı ve Çarşamba günü, küresel piyasalar ve ekonomi çevrelerince dikkatle takip edilecek olan, ABD Kongresi'nde iki konuşması var. Yellen'in bu konuşmalarda, bir sonraki faiz artırımının zamanlaması konusunda FED'in seçeneklerini açık tutması bekleniyor. ABD Merkez Bankası (FED) Yönetim Kurulu Üyesi Daniel Tarullo'nun görevinden istifa ettiği bildirildi. FED'in finansal düzenlemelerden sorumlu en üst düzey yöneticisi Tarullo'nun istifası, ABD Başkanı Donald Trump'ın ilgili regülasyonları gevşetmeye yönelik Başkanlık kararnamesinden bir hafta sonra gerçekleşti.

- FED'den yapılan yazılı açıklamaya göre, Daniel Tarullo, Ocak 2009'dan bu yana sürdürdüğü Yönetim Kurulu üyeliğinden 5 Nisan'da ayrılmak üzere istifa etti. Tarullo, FED'in Denetim ve Regülasyon Komitesi Başkanı olarak, 2008 finansal krizinin ardından Amerikan finans sistemini sağlamlaştırmak için hayata geçirilen Dodd Frank Wall Street Reformu'nun hazırlanmasına liderlik etmişti. Görev süresi Ocak 2022'de dolacak Tarullo'nun istifası, ABD Başkanı Trump'ın ülkedeki finansal regülasyonların gevşetilmesine yönelik adımından bir hafta sonra geldi. Trump, 2010 yılında uygulamaya konulan Dodd-Frank Wall Street Reformu'nun büyük oranda iptal edilmesi için 3 Ocak'ta Başkanlık kararı çıkarılmıştı. FED Başkanı Janet Yellen, konuyla ilgili açıklamasında, Tarullo'nun Amerikan finansal sisteminin güvenliği için gerekli regülasyonların hazırlanmasına ve FED'e büyük katkı sağladığını belirterek, "Meslektaşlarım ve ben, Tarullo'nun derin uzmanlığını, kusursuz muhakeme gücünü, bilge öngörülerini ve stratejik danışmanlığını gerçekten özleyeceğiz." ifadelerini kullandı.
- Tarullo'nun FED'den istifasının ardından kuruluşun yönetim kurulundaki boş koltuk sayısı 3'e çıkacak. Bankanın normal şartlarda 7 üyeye sahip olması gereken yönetim kurulu, son birkaç yıldır 5 üyeye faaliyet gösteriyordu. Bankanın yönetim kurulu üyelerinin ABD Başkanı tarafından aday gösterildikten sonra Senato'da onaylanması gerekiyor. Trump'ın nisanda 3'e çıkacak boşluğu doldurmak için seçeceği isimler, yönetim kurulu üyelerinin, FED'in para politikalarını belirleyen Federal Açık Piyasa Komitesi'nde (FOMC) kalıcı oy hakkına sahip olması nedeniyle kritik önem taşıyor. FED Yönetim Kurulu'nun mevcut üyeleri, Janet Yellen, Stanley Fischer, Jerome Powell, Lael Brainard ve Daniel Tarullo, ABD'nin 44. Başkanı Barack Obama tarafından seçilmişti.

| ÇEYREK SANAYİ ÜRETİMİ ÜZERİNDEN BÜYÜME TAHMİNİ (%) | | | |
|----------------------------------------------------|-----------------|----------------|-----------|
| Dönem | İmalat Kap Kull | Sanayi Ürt Değ | GSYH Bym |
| 2011 Yıllık | 75,4 | 9,70 | 8,49 |
| 2012 1. Çeyrek | 73,6 | 2,60 | 3,13 |
| 2. Çeyrek | 74,7 | 3,93 | 2,78 |
| 3. Çeyrek | 74,4 | 2,47 | 1,54 |
| 4. Çeyrek | 74,2 | 0,93 | 1,40 |
| 2012 Yıllık | 74,2 | 2,47 | 2,17 |
| 2013 1. Çeyrek | 72,4 | 2,60 | 3,05 |
| 2. Çeyrek | 74,6 | 2,90 | 4,61 |
| 3. Çeyrek | 75,5 | 3,70 | 4,23 |
| 4. Çeyrek | 76,0 | 4,20 | 4,52 |
| 2013 Yıllık | 74,6 | 3,36 | 4,12 |
| 2014 1. Çeyrek | 73,4 | 5,31 | 4,87 |
| 2. Çeyrek | 74,7 | 3,22 | 2,33 |
| 3. Çeyrek | 74,7 | 3,77 | 1,94 |
| 4. Çeyrek | 74,7 | 1,84 | 2,57 |
| 2014 Yıllık | 74,4 | 3,51 | 2,87 |
| 2015 1. Çeyrek | 73,0 | 1,13 | 2,46 |
| 2. Çeyrek | 74,7 | 3,60 | 3,72 |
| 3. Çeyrek | 75,5 | 3,27 | 3,91 |
| 4. Çeyrek | 75,7 | 4,27 | 5,71 |
| 2015 Yıllık | 74,7 | 3,11 | 3,98 |
| 2016 1. Çeyrek | 74,2 | 4,79 | 4,81 |
| 2. Çeyrek | 75,4 | 2,58 | 3,09 |
| 3. Çeyrek | 75,8 | -1,85 | -1,84 |
| 4. Çeyrek Tahminim | 76,4 | 2,06 | 2,33-2,74 |

(Yorum bir sonraki sayfada)

- Aralık ayı sanayi üretim verisinin de açıklanması ile, geçen yılın son çeyreğinde, 2015'in son çeyreğine göre sanayinin yüzde 2.1'lik bir üretim artışı yakaladığını anladık. Bu durum, kabaca, 2016 yılının son çeyreğinde Türkiye Ekonomisi'nin yüzde 2,3 ile 2,7 arasında bir büyüme performansı göstermiş olabileceği anlamına geliyor. Yani, küresel finans krizi sonrası, 27 çeyrek pozitif büyüme rekoru kıran Türkiye, 15 Temmuz menfur darbe girişimi ile, bir çeyrek negatif büyüme sonrasında, son çeyrekte tekrar pozitif büyümeye dönmüş durumda. Bununla birlikte, 3. çeyrekte yüzde -1,8 düzeyindeki negatif büyüme, 2016 yılının tümünde Türkiye Ekonomisi'nin büyüme performansını yüzde 2,1 ile 2,3 arasına çekmiş gözüküyor. 2016 yılının bütününde ne kadar büyüdüğümüzü ise, 31 Mart Cuma günü öğrenmiş olacağız. Menfur darbe girişimi olmasaydı, 2016'yı yüzde 3,2 büyüme ile tamamlayabilirdik.